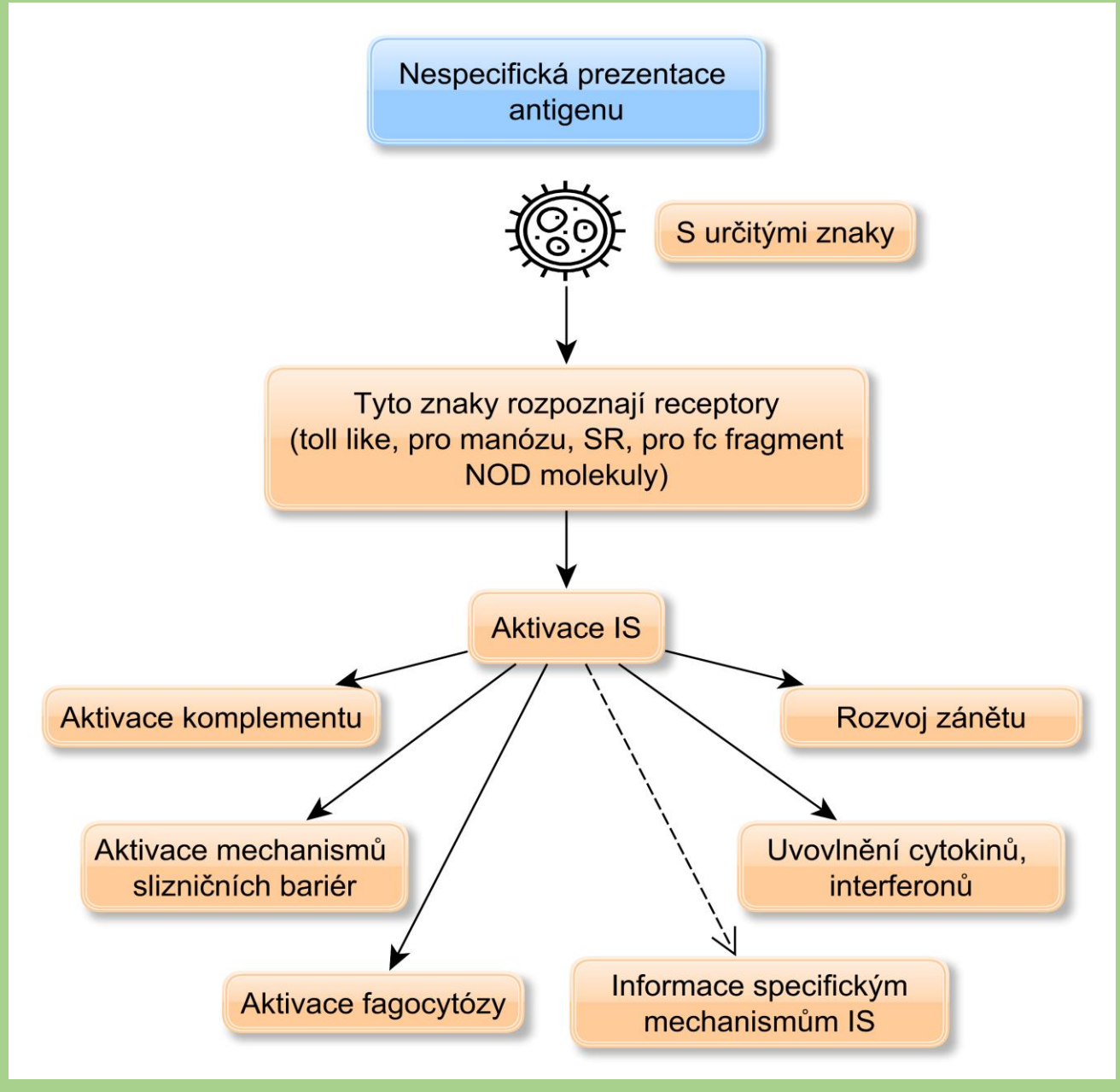

FYZIOLOGIE A PATOFYZIOLOGIE IMUNITNÍHO SYSTÉMU

Tomáš Klema, Alexandr Kašpar, Zuzana Klímová, Jaroslava Tomenendálová
projekt IVA VFU 2018/FVL/1200/04

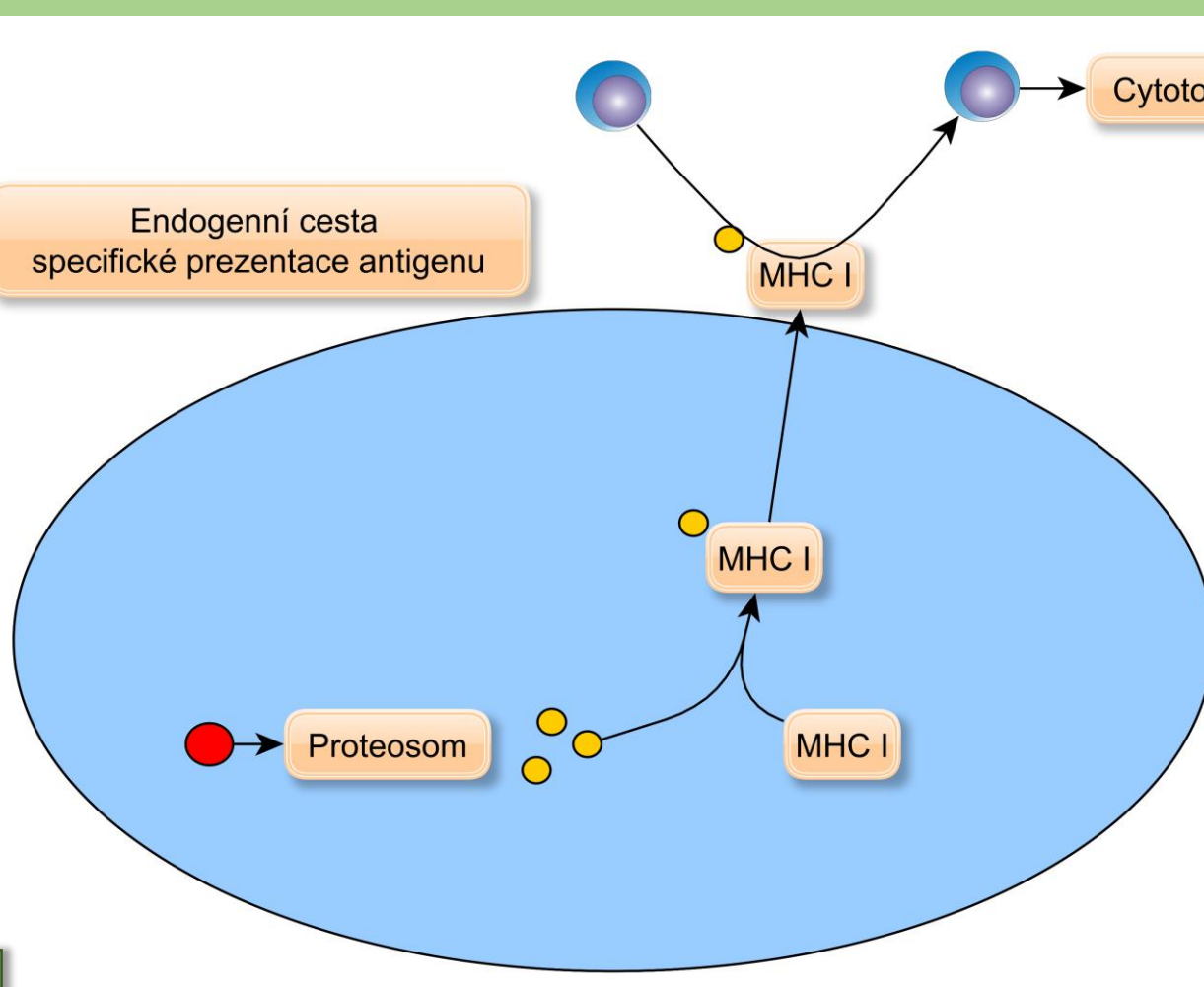
Schéma nespecifické reakce na antigen. Účastní se zejména neutrofilů a monocytů/makrofágů. Nespecifické (tzn. společné pro např. všechny G+ bakterie) antigeny jsou rozpoznány různými receptory - toll like receptor (bakterie, viry, houby), SR (scavenger receptor pro fc fragment protilátek nebo složky komplementu), NOD (nucleotide-binding oligomerization domain-like receptors - intracelulární receptory pro molekuly poškození nebo asociované s patogeny). Dochází k aktivaci monocytu/neutrofilu a zahájení aktivity (fagocytóza, sekrece cytokinů...).

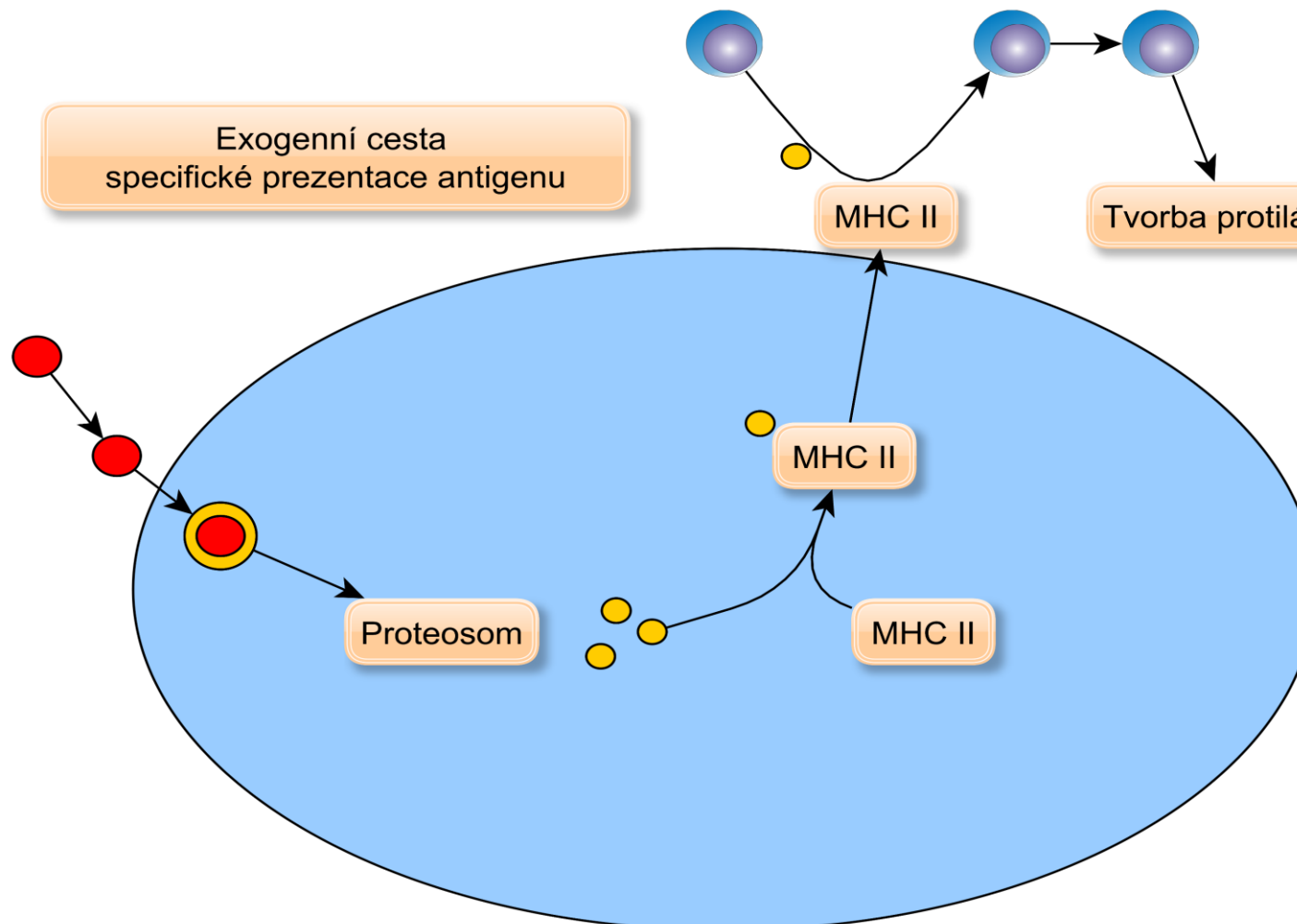
Imunitní systém je soubor buněk a humorálních mechanismů zajišťujících obranu proti cizím (patogeny) nebo tělu vlastním (nádorové buňky) potenciálně škodlivým podnětům. Imunitní systém funguje na dvou základních pilířích: nespecifické mechanismy, zaměřené proti běžným znakům patogenů (lipopolysacharidy bakterií...) či transformovaných a poškozených buněk (změny povrchových molekul, uvolnění mediátorů poškození) a specifické mechanismy imunitního systému, které reagují na konkrétní antigeny (zelené rámečky).

Mezi hlavní patologie imunitního systému patří hypersenzitivity (modré rámečky), imunodeficience (oranžově) a autoimunita (červeně).

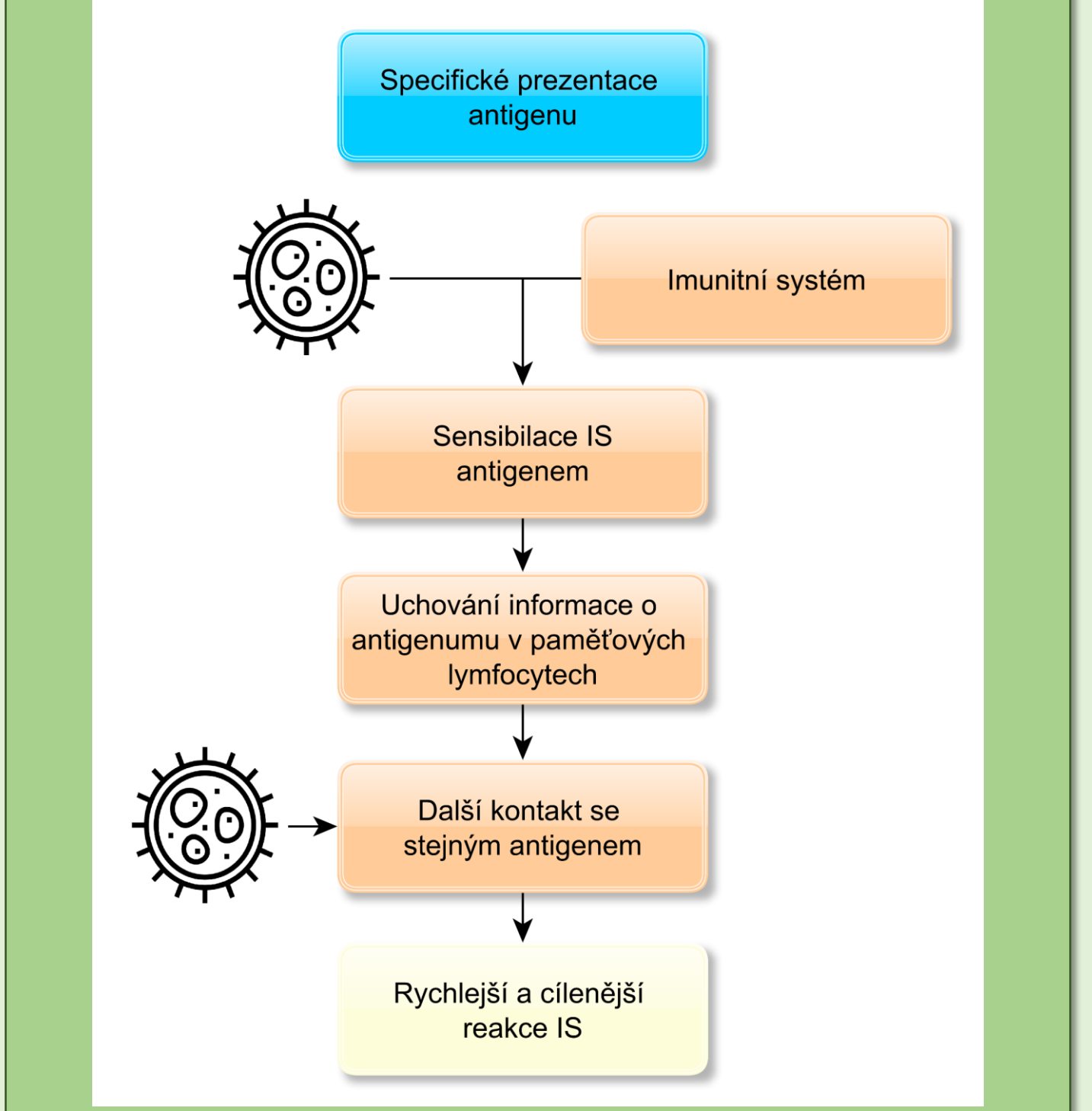
Endogenní cesta prezentace antigenu. Endogenní antigeny (např. viry, fragmenty peptidů...) jsou prezentovány pomocí molekul MHC I, přítomných na všech jaderných buňkách. Prezentace Tc nebo Th1 lymfocytům stimuluje cytotoxickou reakci.

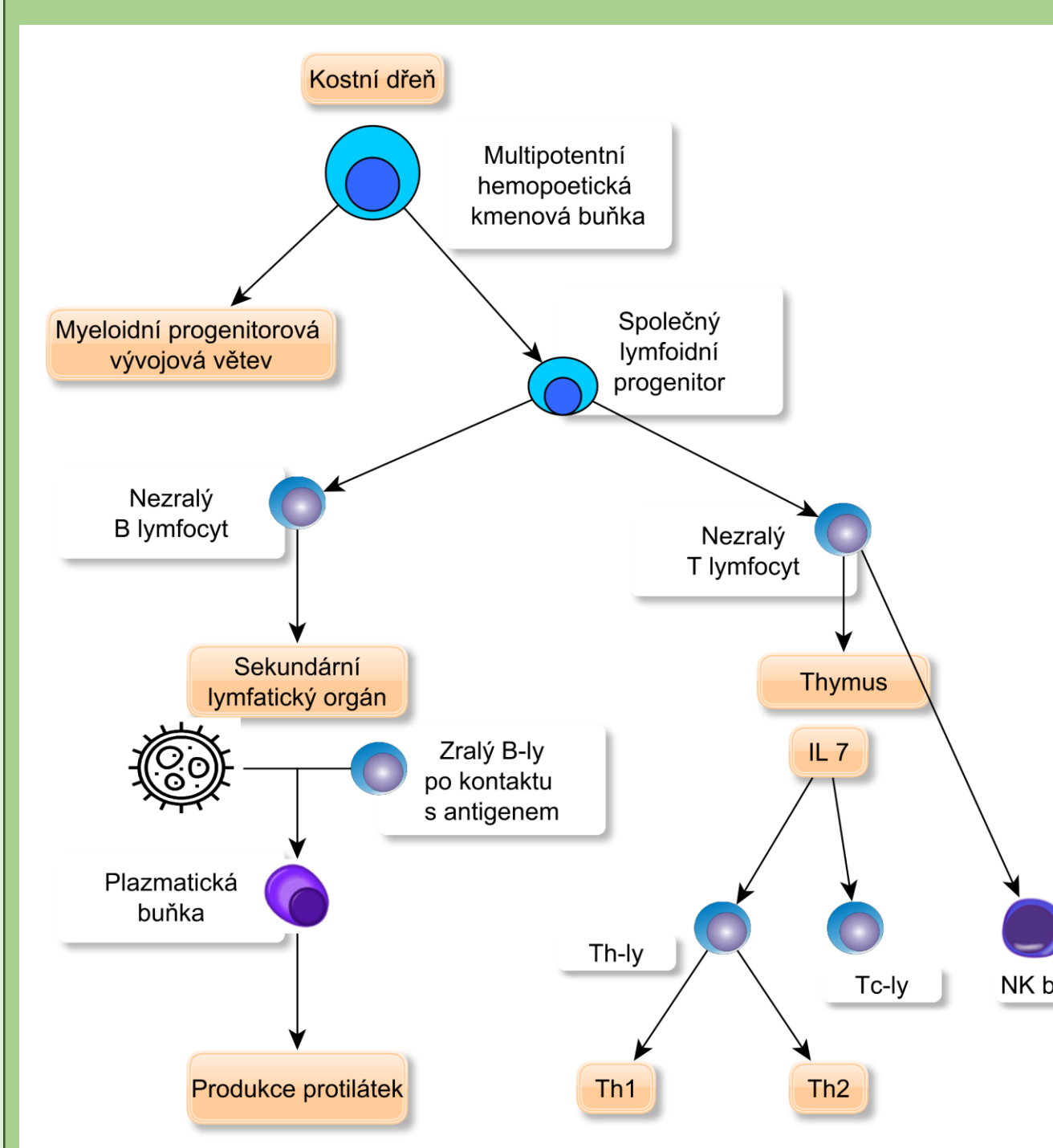
Exogenní cesta prezentace antigenu. Vnější patogen (bakterie) je pohlcen fagocytem a rozložen v proteasomu. Část pohlčeného antigenu je navázána na MHC II molekulu (syntetizována v endoplazmatickém retikulu, upravena v Golgiho aparátu) a prezentována na povrchu fagocytu Th2 lymfocytu. Ten následně stimuluje protilátkovou odpověď zabezpečenou B lymfocyty.

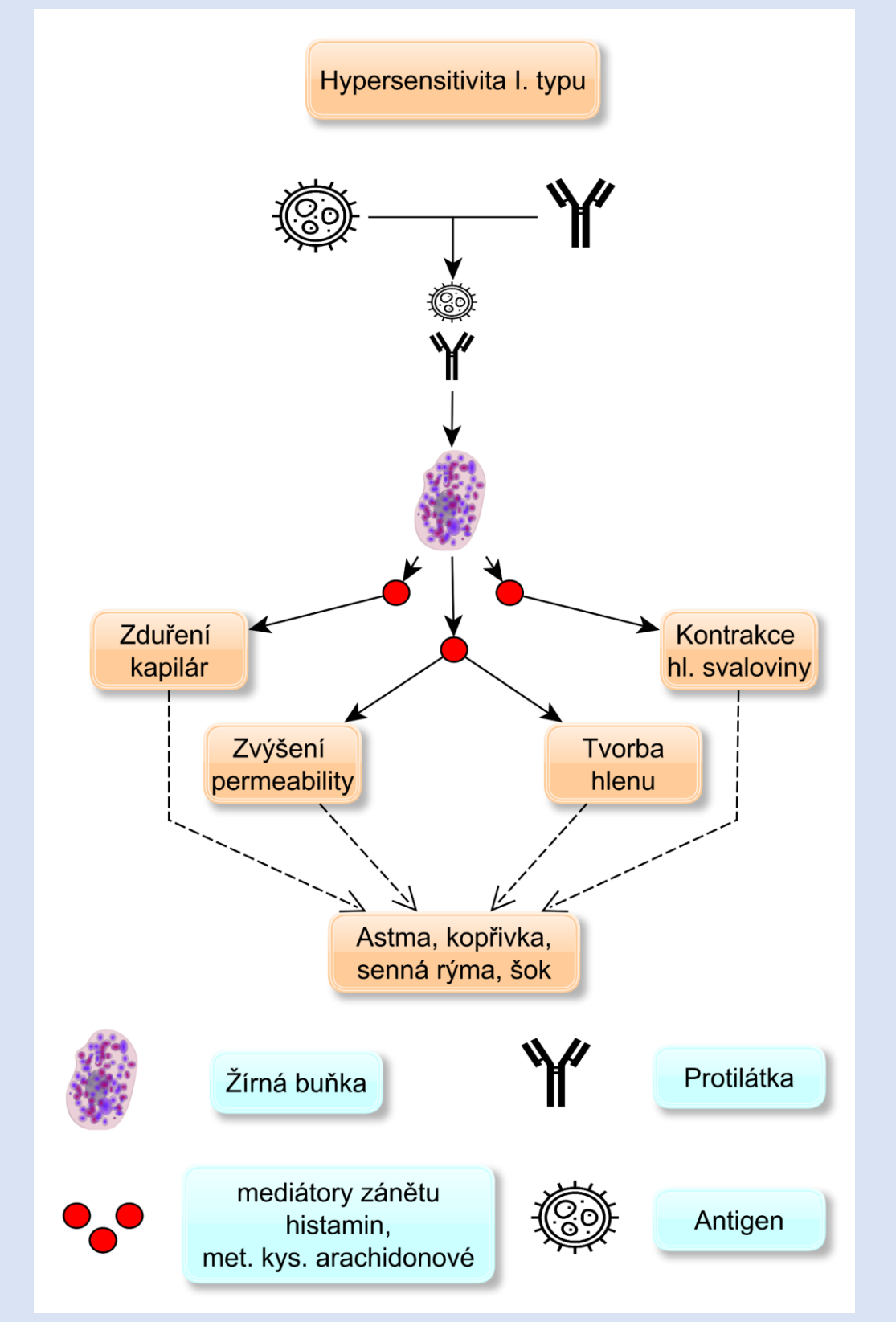
Specifická imunita reaguje na konkrétní antigen, který je schopný si „zapamatovat“ (paměťové buňky, protilátky) a při dalším kontaktu se stejným antigenem reagovat rychle a efektivně. Antigen je prezentován antigenem prezentující buňkou (dendritická b., monocyt/makrofág) T lymfocytu. Následně mohou být stimulovány B lymfocyty a vytvořeny protilátky.

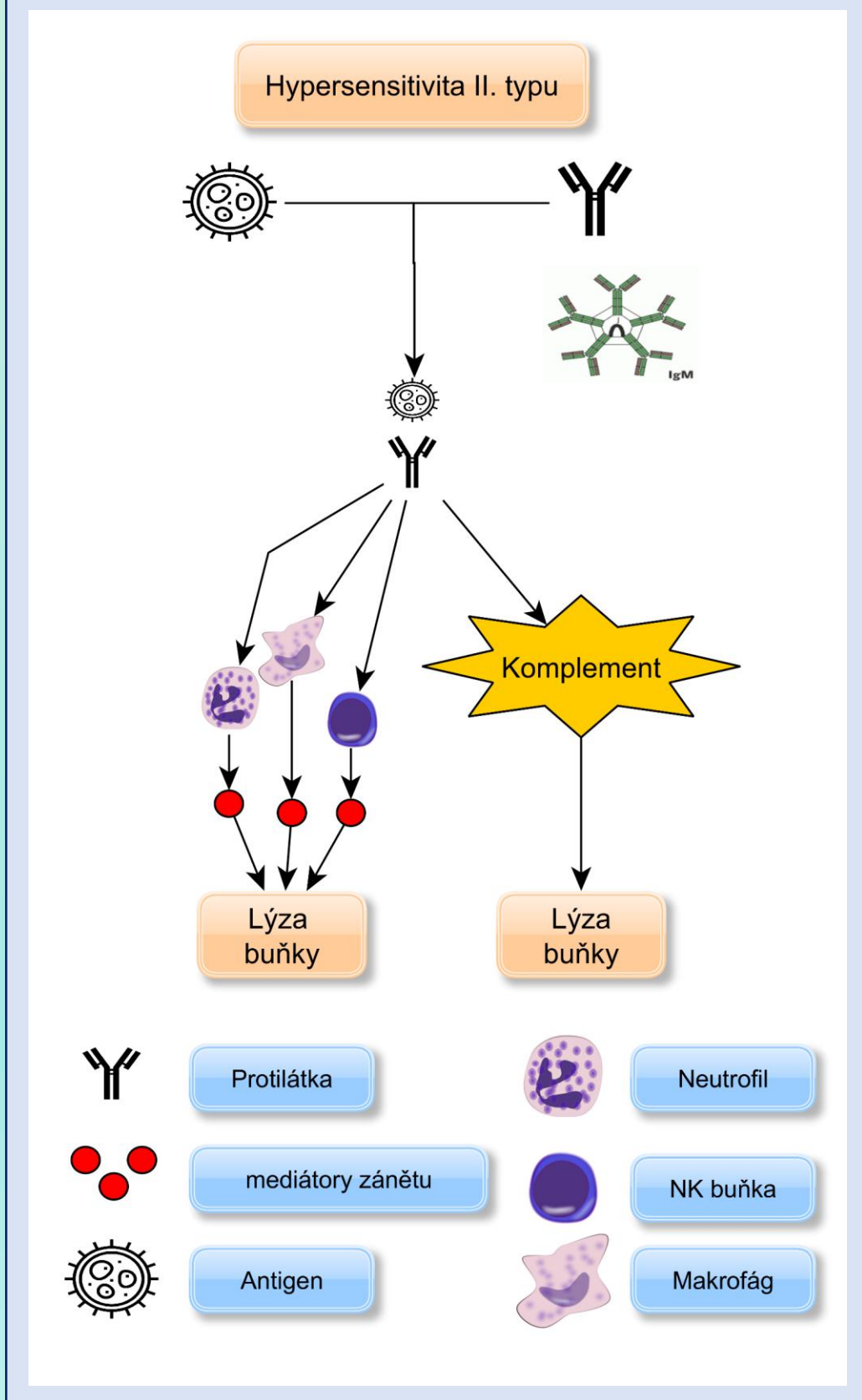
Diferenciace T a B lymfocytů. Lymfocyty hrají klíčovou roli v mechanismech specifické imunity.

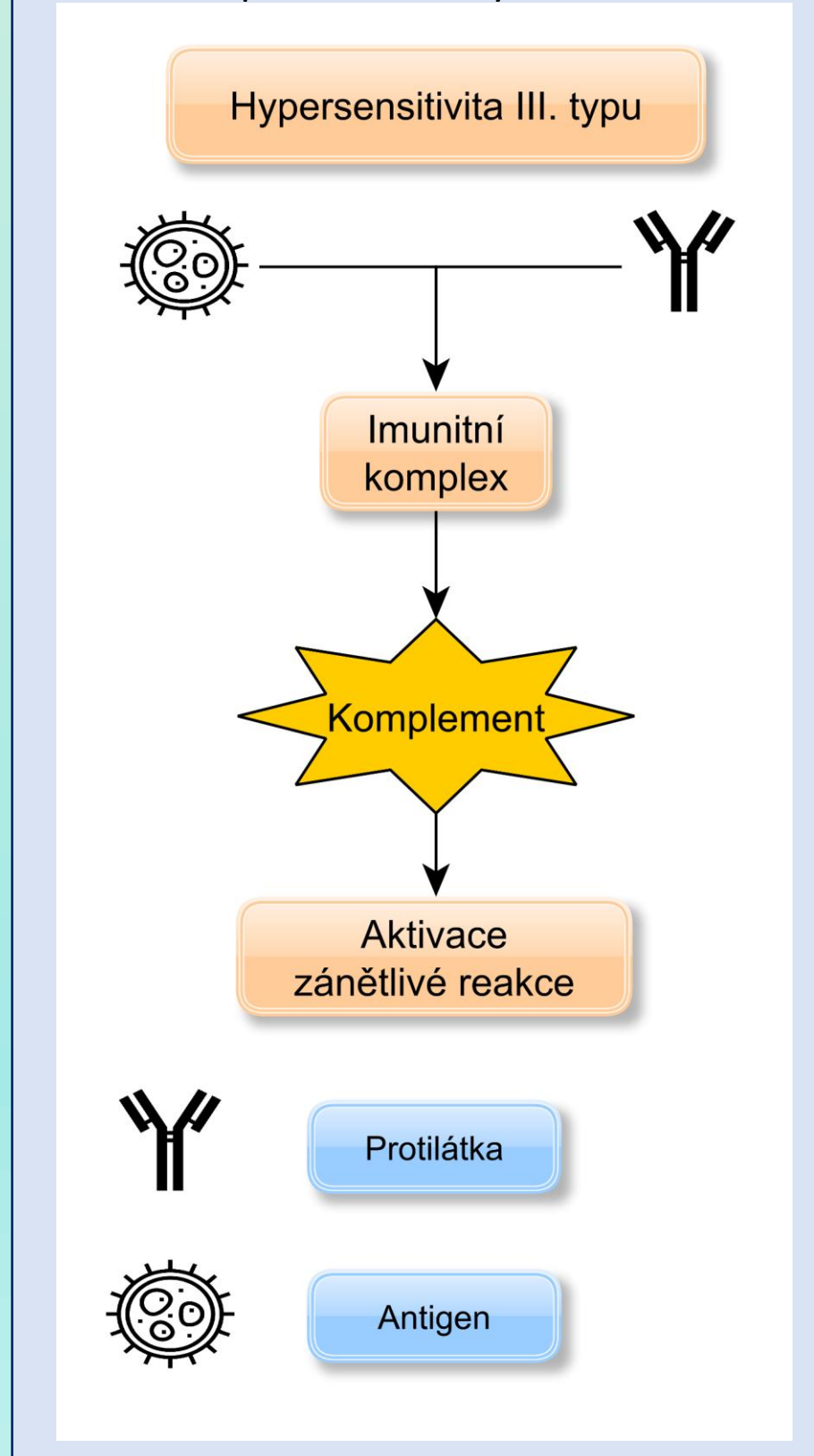
Časná hypersenzitivita. Alergen se váže na IgE protilátky navázané na membráně žírné buňky. Po navázání dojde ke spuštění IC reakce a degranulaci. Z granúl jsou uvolněny mediátory zánětu (hl. histamin) a je spuštěna kaskáda kyseliny arachidonové. Mediátory spouštějí zánět.

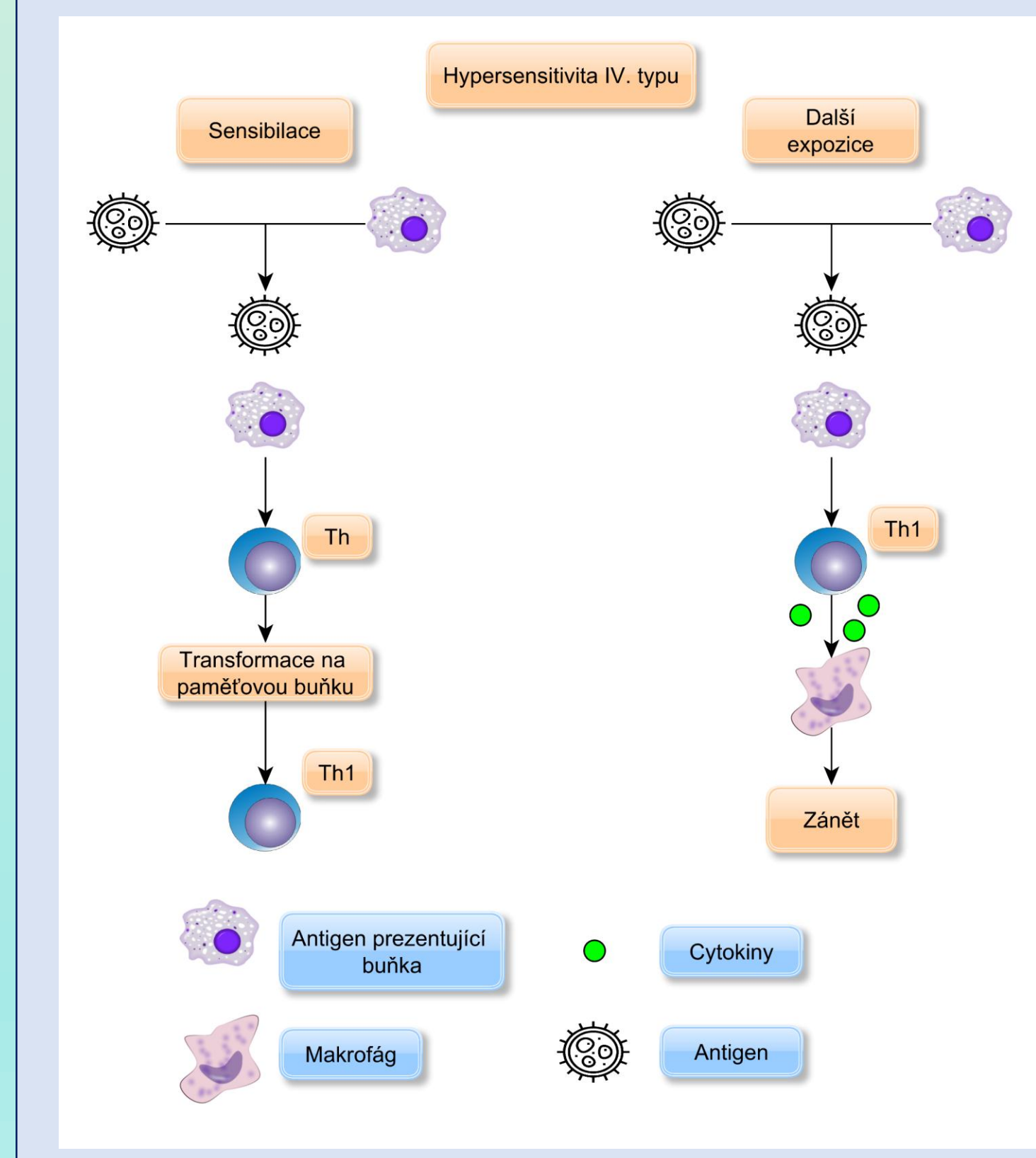
Cytotoxická hypersenzitivita. Protilátky typu IgM a IgG se vážou na antigen vázaný na buňce (cizí, vlastní). Následně dochází k lýze buněk zprostředkované aktivací cytotoxických lymfocytů, NK buněk nebo makrofágů či komplementem.

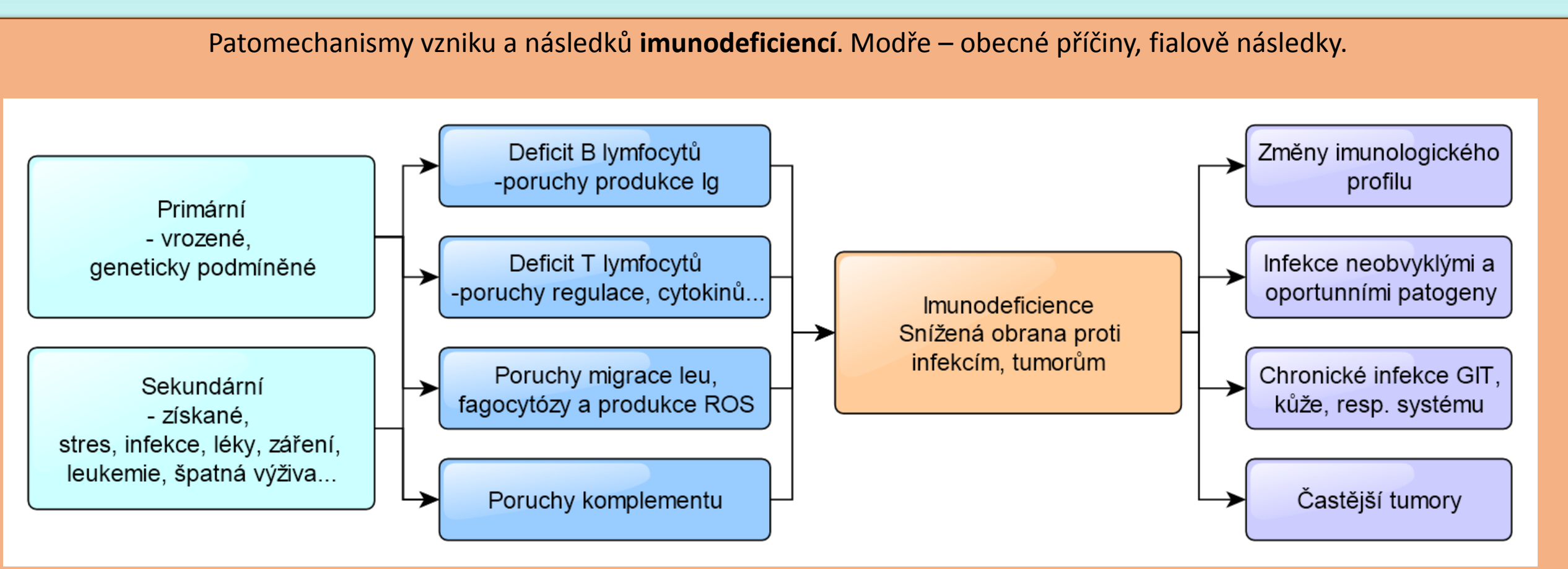
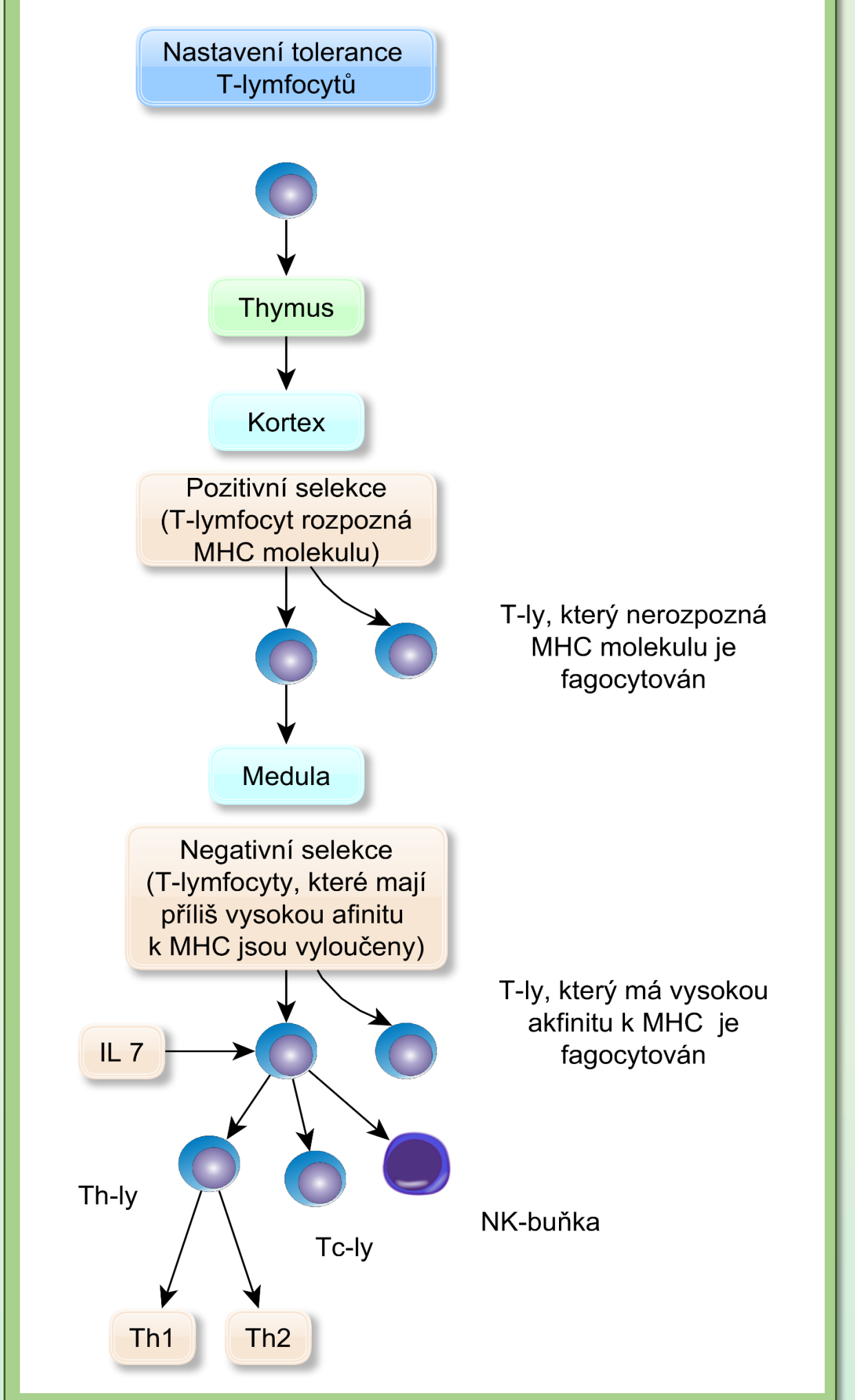
Imunokomplexová hypersenzitivita. Protilátka s antigenem tvoří imunokomplexy. Nejsou-li imunokomplexy odstraněny fagocytózou, precipitují ve tkáních (cévy, klouby...) kde indukují komplementem zprostředkovaný zánět.

Opožděná, buněčná hypersenzitivita. Reakce je zprostředkována senzibilizovanými Th1 lymfocyty a makrofágy, protilátky se neuplatňují.

Důležitou součástí imunitního systému je schopnost odlišit tělu vlastní a cizí antigen. Imunologická reaktivita je schopnost imunitního systému reagovat na antigen, naopak imunitní tolerance je stav, kdy imunitní systém neodpovídá na antigenní podnět.

Patomechanismy vzniku a průběhu autoimunitních reakcí. Modře - obecné příčiny, fialové mechanismy poškození buněk. Děj, při kterém dochází ke specifické imunitní reakci na vlastní antigeny (tělu vlastní). Tyto antigeny jsou totiž přítomny i za fyziologických podmínek, ale nevývoldávají reakci

